

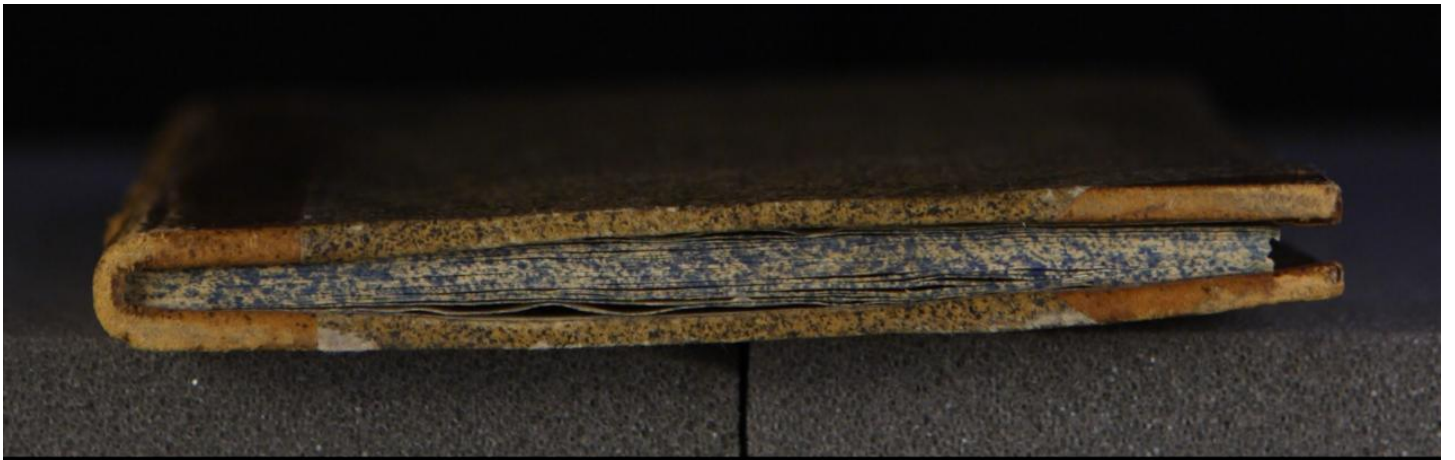

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1133 8° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1133 8° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1133 8° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1133 8° copy 1

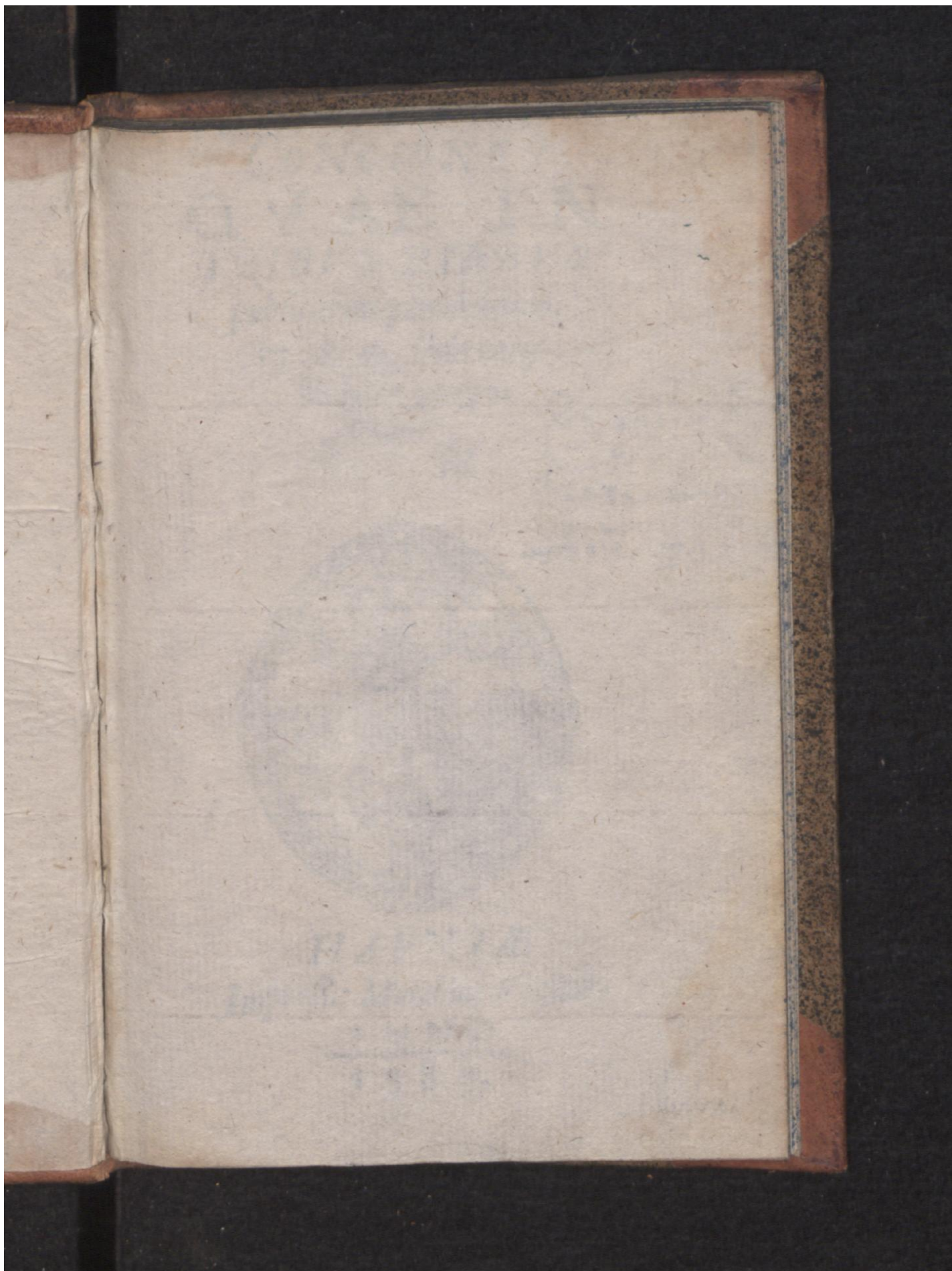
7. - 116.

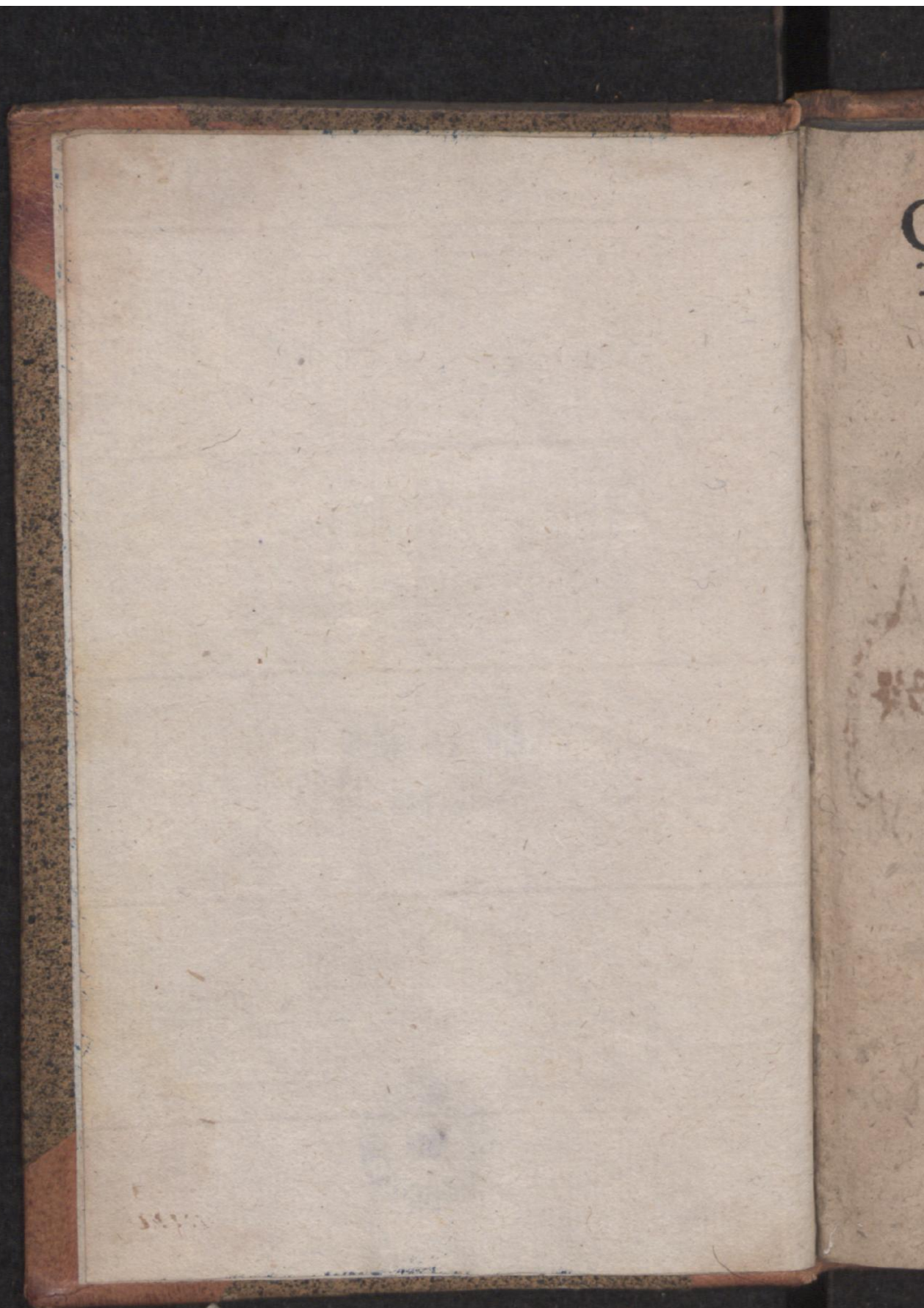
LN 1133

ex. 1

M

CONCIONES
QVAE IN
TRIBVS DIEBVS

publicarum precationum,

17. 18. 19. Februarij

Ecclesiae propos
nentur.

P. M.

Ex Libris Er
hardi J. Sann
Henri Anrijs

HAFNIÆ
Impressit Matthias Vinitor,

ANNO

1589.

Subm

August.

Melior est in malis factis humilis
confessio, quam in bonis
superba gloriatio.

66

Con-

ce
nitates
tudine
cum c
spiritu
torum
N

CONCIO PRIMÆ Diei.

Esaiæ 57.

Dicitur: Viam facite,
te, viam facite, expurgate
semitam, auferte offendicula
de via populi mei.

Quoniam sic dicit excelsus & sublimis, qui inhabitat æternitatem, & cuius nomen est sanctum: Celsitudinem & sanctitatem ego inhabito, atque cum contrito & humili spiritu, ut viuificem spiritum humilium, & viuificem cor contritorum.

Non enim in æternum litigabo, neque
perpetuò irascer, quoniam spiritus à
facie mea egredietur, & ventum
ego faciam.

Con-

A 2

EX

EXORDIUM.

Magna & deploranda est,
multorum hodie securitas,
qui licet quotidie videant
plurima, eaq; manifestissima
iræ Diuinæ signa: nihilominus tamen
ea, veluti inania quædam terriculamen-
ta, & ad se nihil pertinentia, securi ri-
dent & contemnunt. Ardent, prob do-
lor, omnia ferè regna funestissimis bel-
lis, neq; tam armis, quàm dolis & insi-
dys res agitur: Pests rursus in vicinis
locis horribiliter grassatur: fuerunt hac
estate & toto ferè autumno grauissimæ
& continuæ propemodum tempestates
& pluriæ, superiore fortè hominum me-
moriam inaudita, quæ certè nihil, nisi iram
tam Dei faciem, aduersus multiplicem
mundi huius malitiam, & cælum, quasi
fussissimis

fussissimis
deploranda
pestilencia
omnium
bio, m

V
lo, qu
incide
etati
19. de
biè pr
titudi
debit
da, sc

E
& in
diuin
est an
re an

fusissimis lachrymis, hominum scelera
deplorans, ostendere videntur, & quæ
pestilentiam, caritatem & rerum ferè
omnium penuriam nobis, absq; omni du-
bio, minitantur.

Videmus, non sine magno nostro ma-
lo, quàm verè in hæc nostra tempora,
inciderit tristissima illa pæna, quam suæ
ætatis hominibus dehunciat Esaias cap:
19. defectus videlicet pisciū maris, indus-
biè propter detestandam multorū ingra-
titudinem, qui tanta DEI dona, cum
debita gratiarum actione meritò sumen-
da, sceleratè fastidiunt & contemnunt.

Hæc qui non agnoscunt, certissima
& infallibilia signa esse, justissimæ iræ
diuinæ aduersum nos accensæ, eos necesse
est animo esse prorsus obstinato, & ve-
rè ἀπληγώτας, ut Paulus eos nominat.

A 3

Ephes: 4

in fornicat
largu pa pns fornic

Ephes: 4. qui nullis vel minis vel plagis mouentur.

Sed ut hæc omnia nihil sint, vnum tamen est, quod omnibus, iræ diuinæ metū, meritò incutiet: immatura, videlicet mors, pijsimi & optimi Regis nostri, beatissimæ & laudatissimæ memoriæ, qui verè erat pater patriæ & Ecclesiæ nutritius. Sed & hic se prodit, impia & profana multorum securitas, qui non seriò afficiuntur, tanti tamq̃ incomparabilis boni amissione, sed in eorum sunt numero, quorum securitatem accusat Esaias, Cap. 57. Iustus perit, & nemo est qui id corde perpendat, & viri sancti abripiuntur, & nemo est qui intelligat. Nec tamen nulli sunt, qui non simulato, sed vero dolore, tanti Regis obitu afficiuntur, cogitantes id quod res est, peccata nostra, tam insperati mali, veram causam

Sam

*Sam,
lomo
delic
(
stanc
turr
est,
nom
nost
ut i
depr
prece
moue
omni
bus
bisce
das,
funa
si sep
conu*

l plas
um ta
netū,
elicet
ostri,
oriae,
clesiae
impia
i non
mpa
sunt
usac
nemo
ancti
igat.
lato,
ffici
cata
cau
sam

sam fuisse, sicuti sapientissimus ille Salomon, testatur Prouerb. 28. Propter delicta terræ mutantur Principes.

Cum autem, eodem Salomone attestante : Prouerb: 18. Nomen Domini turris sit fortissima, laudanda meritò est, pietas superioris Magistratus, qui nomine illustrissimi Principis, Regis nostri electi, triduum hoc ordinauit, ut in hisce Regnis & Ducatibus, ad deprecandum mala commerita, publicæ preces in Ecclesijs fierent. Quare moueat nos, dilecti mei, tam tristis rerum omnium facies, & infinita pericula, quibus vndiq; expositi sumus, ut frequentes hisce diebus ad sacras Conciones audiendas, precesq; nostras coniunctis animis fundendas, conueniamus, omniq; hypocrisis seposita, seriâ pœnitentia, nos ad Deum conuertamus. Accusemus prophanam

nostram securitatem, & multiplicia peccata, quibus iustissimam iram Dei, aduersus nos prouocamus: Declaremus certis signis, quod verè & ex animo doleamus, nos tantopere DEVM offendisse, neq; tamen desperemus, propter accensam eius iram, quam vera pœnitentia citò restinguet: Vtut maximè interdum, videatur differre auxilium, & quasi obsurdescere ad nostras preces: Sed firmâ & indubitata spe, assiduâ & ardentibus precibus, misericordiae eius ianuam indefinenter pulsemus, ita enim fiet, vt preces nostrae per ac propter filium eius vnigenitum, in cuius nomine eas fundimus, clementer tandem exaudiantur.

Filius DEI, qui sedet ad dexteram Patris, interpellans pro nobis, respiciat ad nos, oculis misericordiae suae, & accendat

dat in nobis spiritum illum gratiae &
precum, ut verâ non simulata aliqua ani-
mi humilitate, ad preces nostras facien-
das, triduum hoc, ac deinceps semper con-
ueniamus, suasq; preces, pro nobis apud
Patrem interponat, ut in nomine eius, in
quibuscunq; necessitatibus, clementer ex-
auditi, ipsum cum Patre & spiritu sano
Eto perpetuis laudibus celebremus.

A M E N.

Nunc ad textum, suprâ recitatum
accedamus, qui in tres partes diuidatur.

1. Adhortatio est ad seriam pœnitentiam.
2. Promissio, Deum verè adesse seriò pœnitentibus eosq; efficaciter iuuare.
3. Consolatio, Deum non velle perpe-
tuò irasci delinquentibus, sed eos resipi-
scentes, in gratiam recipere.

A 5

DE

DE PRIMA PARTE.

Et dicet: Viam facite, viam facite,
expurgate semitam, Auferte offendicula de via populi mei.

Hæc pars continet seriam exhortationem ad pœnitentiam, quam perpetuò, in Ecclesijs sonabunt pij Doctores. Ut autem maior habeatur ipsorum doctrinæ fides, cogitabunt pij Auditores, eiusmodi doctrinam, non esse alicuius hominis, sed ipsius Dei, vnde etiam hanc suam concionem sic orditur Propheta: Et dicet. Dominus scilicet. Quare decet vt hanc pœnitentiæ concionem, animis attentissimis audiamus, non tam docentis, quàm ipsius Dei authoritate moti, cuius vicem sustinent pij verbi ministri, quemadmodum CHRISTVS ipse grauissimè testatur

testatur Luc. 10. inquit: Qui vos au-
dit, me audit, & qui vos spernit, me
spernit.

Quàm seria autem sit hæc Prophetæ
Concio, indicat eiusdem rei ingeminatio:
Viam facite, viam facite. Similis con-
cio est superior illa, Cap: 40: Parate
viam Domino, &c. Sed quid est face-
re seu parare viam Domino? Est verâ
& seria pœnitentia, malos & vitiosos
affectus, prauas cupiditates & quæcunq;
alia, cum interna tum externa peccata,
cum voluntate & Lege Dei pugnantia,
refecare, ne impedimento sint Domino,
quo minus ad nos accedat, nostramq; mis-
seriam subleuet. Est enim singularis
& ineffabilis DEI *φιλανθρωπία*, qui
cum verè resipiscentibus, etiam cohabita-
tare dignatur, sicuti in secunda parte,
DEO volente, mox dicetur copiosius:

Sed

Sed, proh dolor, ea nunc est plarimorum
securitas & pernicacia, vt spretis &
contemptis omnibus sanis admonitioni-
bus, in quæuis scelera præcipites feran-
tur, peccatis peccata furenter cumulan-
tes. Nullus est verus Dei timor: Nulla
sincera DEI vel proximi dilectio:
Nullus, aut perexiguus saltem, verbi
ministerio honos defertur: Nulla est se-
ria inuocatio: Charitas non modo frige-
scit, sed tota penè extinguitur: Econtra
viget omnis impietas, contemptus minis-
terij: Odium & inuidia proximi: pau-
perum oppressio: Crescunt iniustæ vsu-
ræ, immodicus luxus in vestitu, super-
bia, ingratitude, crapula, ebrietas, Adul-
teria, scortationes & eiusmodi alia atro-
cia & innumera peccata, quibus licet
DEVS non solum grauiter irascatur:
sed etiam horribiliter ea puniat: Tamen
eò nunc

um
&
mi
ans
ans
lla
io:
rbi
ses
ges
rà
nis
ius
us
era
ula
roo
et
r:
en
nc

eò nunc deuentum est, vt propemodum
pro virtutibus habeantur. Nos autem,
moniti hac tam graui, & seria Prophetæ
Concione, certò statuamus ea, veluti in-
gentia saxa, viam præcludere, ne Deo
ad nos accessus pateat. Quare discamus
in nos descendere, manusq̃, quod dici so-
let, in proprium sinum immittere, non
tam in aliorum, quàm in nostra errata
inquirentes, quibus animaduersis, stu-
deamus omni diligentia, ea expurgare,
ne etiam proximum scandalizemus,
quod cum nostræ salutis extremo periculis
coniunctum, docet **CHRISTVS**
Matth: 18. *Vae mundo à Scandalis, &c.*
Hoc si faciemus, habentes serium propo-
situm, piè & honestè in posterum viuendi,
Deus certò ad nos veniet, iuxta pro-
missionem suam, de qua in secunda parte
mox dicetur.

D E

DE SECVNDA Parte.

Quoniam sic dicit excelsus & sublimis, quiq; inhabitat æternitatem, & cuius nomen est sanctum: Celsitudinem & sanctitatem ego inhabitabo, atq; cum contrito & humili spiritu, vt viuificem spiritum humilium, & viuificem cor contritorum.

Hæc est ipsissima Euangelij concio, continens dulcissimam promissionem, imis pectoribus insigendam, quæ pertinet ad eos, qui non retinent propositum peccandi, sed ad priorem pœnitentiæ conscionem, amputatis omnibus vitijs, vitam & mores suos, DEO per omnia probare student. Cum autem magna sit infirmitas, & animi humani angustia, quæ non potest capere tam amplas promissiones

nes.
trit
vel
orn
fit
qui
bite
De
tem
me
bur
bit
pro
pet
que
lum
Ps
trit
sal
est

nes, de diuina præsentia, quòd cum con-
trito & humili spiritu etiam habitare
velit, multis & magnificis titulis Deum
ornat Propheta, quòd videlicet excelsus
sit & sublimis, æternus, Sanctus, ne
quid de eius promissionis certitudine du-
bitemus: Sed firmâ fide statuamus
Deum, licet in summis Cœlis habitan-
tem, nobis tamen sensu peccatorum &
metu iræ & iudicij Diuini, contritis &
humiliatis, verè in terris adesse & coha-
bitare, iuxta dulcissimam hanc suam
promissionem, quæ etiam alibi passim re-
petitur: Veluti infrâ, Cap. 66. Ad
quem autem respiciam, nisi ad paupercu-
lum & tremementem sermones meos. Et
Psal: 34. Iuxta est Dominus his qui
tribulato sunt corde, & humiles spiritu
saluabit. Nullo igitur modo statuendum
est, Deum peccatores seriò resipiscentes
auersari

auerfari, licet multis fcleribus pollutos :
Sed eos corde contritos fanare, & alligare contritiones eorū, ps: 147. eorumq; contritione, non aliter ac fuaiffimo facrifício delectari, quemadmodum dicitur Ps: 51. Sacrificium Deo fpiritus contritulus, cor contritum & humiliatum Deus non defpicias.

Adeft quidem **DEVS**, etiam alijs creaturis, fed generali praefentia, quoad confervationem fubftantiae : Homini vero conuerfo fic adeft, vt faciat eum fibi templum & domicilium, in quo habitet, eumq; metu irae ac iudicij Diuini territum ac confternatum, imò penè mortuum, fpiritu fuo fancto corroboret ac viuificet, ficuti in tertia parte, quae fequitur, breuiter dicitur.

DE

DE TERTIA parte.

Non enim in æternum litigabo, neque
perpetuò irascar, quoniam spiritus
à facie mea egredietur, & ventum
ego faciam.

*Hæc est insignis doctrina, & plena
consolationis, quâ sese erigant miseri
peccatores, sensu iræ & iudicij Diuini,
veluti fulmine prostrati, ne desperent
propter peccatorum multitudinem, &
iræ Dei magnitudinem, sed vt in medijs
terroribus, hæc consolatione se firmiter
sustinent, quòd nòrint hanc promissio-
nem Dei certam esse & immotam, quòd
non velit ipsis resipiscentibus, perpetuò
litem intendere & irasci, sicuti & alibi
hæc eadem promissio recitatur, veluti
Psal:30. Quoniam momentum ira eius,
& vita delectatur, ad vesperum demo-
rabitur fletus, ad matutinum letitia.*

B

Et

Et Psal: 103. Non in perpetuum contem-
det, neq; in æternum irascetur: Sed
quòd velit eos, verè contritos, spiritu suo
sancto, veluti leni & grato quodam ven-
to, & afflatu recreare & exhilarare, ne
irâ Dei penitus absorbeantur, sed vt
corda eorum sentiant efficacem Spiritus
sancti consolationem, quâ verè statuunt
iram Dei esse momentaneam, id est,
Deum, licet irascitur, & punit, tamen
non esse tenacem offensionum, sed citò re-
mittere iram, in qua etiam misericordie
recordatur, Abac. 3. quiq; punit, non vt
perdat, sed vt saluet, & vitam atq; læ-
titiâ restituat. Verùm hæc omnia illu-
striora fient, si intueamur in exemplum
Davidis pœnitentis, quod, Deo vo-
lente, crastinâ concione, ex

Psalm: 130. propo-
nemus.

† †
†

CON

C
ne qui
C
mearis
E
mea, i
A
gilia
matu
S
Domi
cum r
E
quitat

CONCIO SECVNDA

Diei.

Psalm. 130.

DE profundis clamaui
ad te Domine.

Domine exaudi vo-
cem meam : Fiant aures
tuæ intendentes , in vo-
cem deprecationis meæ.

Si iniquitates observa-
ueris Domine, Domine
ne quis consistet :

Quia apud te propitiatio est , vt ti-
mearis.

Expecto Dominum , expectauit anima
mea, in verbo eius speraui.

Anima mea expectat Dominum, à vi-
gilia matutina vsq; ad (aliam) vigiliam
matutinam.

Speret Israel in Domino , quia apud
Dominum misericordia , & copiosa apud
eum redemptio.

Et ipse redimet Israel ex omnibus ini-
quitatibus eius.

Bz

ENAR

ENARRATIO.

 *V*diuimus hesternâ concione, seriam Prophetæ exhortationem ad pœnitentiam, & adiunctam dulcissimam promissionem, & consolationem, quòd Deus non modò non deserat miseros peccatores, verè pœnitentes: Sed etiam cum ijs Spiritu suo sancto habitet, efficiatq̃, vt sentiant veram letitiam & consolationem in cordibus suis, ne deinceps **DEVM**, tanquam iratum iudicem metuant: Quin potiùs ad eum, tanquam ad benignissimum patrem, liberè accedant, certâ spe atq̃ fiducia, quòd eos, veris cordis gemitibus ipsum inuocantes, clementer sit exauditurus. Hæc autem illustabit pulcherrimum exemplum Dauidis, quod breuiter nunc proponemus ex Psalm: 130. iam recitato, quem docendæ gratiâ, in tres partes diuidemus.

1. Continu

1. Ce
Dau
pœni
2.
stian
Deo
3.
oppo
dilat
rum

qua
pro
qui
næ

1. Continet ardentissimam precationem
Davidis, in qua affectus hominis verè
pœnitentis conspicitur.

2. Proponit summam doctrinæ Chris-
tianæ de iustificatione hominis coram
Deo.

3. Continet dulcissimas consolationes,
opponendas tentationibus, quæ vel ex
dilatione auxiliij Diuini, vel peccato-
rum multitudine, oriuntur.

DE PRIMA PARTE.

De profundis clamaui ad te Domine.
Domine exaudi vocem meam: Fiant
aures tuæ intendentes in vocem
deprecationis meæ.

Hæc est seria precatio Davidis,
quam non intelligunt homines securi &
profani, mundi huius voluptatibus ebrij,
qui nullo neq; peccatorum, neq; iræ diui-
næ aduersus peccata, vero sensu tangun-
tur.

B 3

tur.

tur. Verùm qui aliquando senserunt terrores peccati & iræ diuinæ, quosq; Deus in schola crucis, durius aliquanto exercuit, hi inquam verè intelligunt, quid sit, De profundis ad Dominum clamare.

Duo autem potissimùm, in hac Davidis precatatione conspiciuntur, quæ hominis verè poenitentis affectum ostendunt.

PRIMUM est, ut verâ contritione, accedat ad DEVM, quæ non est frigida & otiosa aliqua peccati consideratio, sed seria agnitio iræ DEI aduersus peccatum, quâ fit, ut homo peccator, expauescat propter iram Dei, & verè doleat, quòd DEVM offenderit. Hæc enim est illa profunditas, de qua loquitur David, quam aliàs vocat dolorem mortis & inferni, ubi sensu peccati, & metu iudicij diuini, territus miser peccator, & luctans cum tentatione de
abiectione

aliæ
diss
rath
ver
ipse
la sp

rum
Dei
tem
quib
Psa
iræ
Vt
dete
sunt
tion
cùm
diui
mor
næ
exci

abiectione, videtur sibi quasi in profun-
dissimas aquas, & in imum inferni bas-
rathrum demersus, cui nihil ob oculos
versatur, nisi æterna mors, ac infernus
ipse, à quo, nisi per hunc Dominum, nul-
la sperari potest liberatio.

Sed dolendum est, eam esse multo-
rum securitatem, vt peccatum & iram
Dei aduersus peccatum, vel prorsus con-
temnant, vel leuiter saltem aestiment, de
quibus Dauid ipse grauiter conqueritur
Psal: 90. Domine quis nouit potentiam
iræ tuæ, & quis metuit iram tuam?
Vt autem excutiatur animis hominum,
detestanda hæc securitas, cogitandæ
sunt, non solum grauissimæ comminas-
tiones diuinæ, sed & horribiles poenæ,
cum priuatæ tum publicæ, certissima iræ
diuinæ signa: Imprimis verò acerbissima
mors filij Dei, quæ vel sola, iræ diui-
næ metum, in omnium cordibus, meritò
excitabit.

B 4

A L 9

ALTERVM est, ne sensu
peccatorum & iræ diuinæ, quasi gra-
uissima mole, in profundissimam dolo-
rum abyssum demersi, desperemus de
misericordia Dei, sed vt ad hoc Davidis
exemplum, non oscitanter, sed seriò &
ardenter, de profundis, hoc est, imis cor-
dis gemitibus, ad Deum clamemus: Ne-
que deficiamus precantes, sed cum Da-
uide, instemus apud eum orando, nihil
dubitantes, quin precibus nostris, benig-
nas aures præbiturus sit, sicuti in ter-
tia parte dicetur copiosius.

DE SECUNDA Parte.

Si iniquitates obseruaueris Domine,
Domine quis consistet?
Quia apud te propitiatio est vt ti-
mearis.

*Hæc secunda pars, breuiter pro-
ponit summam doctrinæ Christianæ, de
iustifi-*

iusti-
mò
lam
rum
pote
dun
stra
sua
tis
Hu
qua
int
non
vii
que
Si
pot
Et
4.
pe

iustificatione hominis coram Deo. Pri-
mò enim, perspicuè testatur David, nullo
lam esse dignitatem humanorum ope-
rum, quâ coram Deo consistere aliquis
potest, verum omnibus funditus pereun-
dum esse, si Deus omnes actiones nos-
stras, ad calculum exactè vocare, & pro
sua iustitia, omnes pœnas, quas pecca-
tis nostris meruimus, exequi velit.
Huic asseuerationi etiam illa respondet,
quæ est, Ps: 143. DOMINE, ne
intres in iudicium cum seruo tuo, quia
non iustificabitur in conspectu tuo omnis
viuens. Item illa Iob cap: 9. Verè scio,
quòd non iustificetur homo coram Deo:
Si enim voluerit contendere cum eo, non
poterit ei respondere vnum pro mille.
Et Paulus similiter de se testatur, 1. Cor:
4. Nullius mihi conscius sum, sed non
per hoc iustificatus sum.

B5

Deinde

Deinde ostendit quò confugiendum sit, priorum operum meritis destitutis? Ad Deum ipsum, apud quem solum est propitiatio, hoc est, gratia seu gratuita liberatio à peccatis, idè propter filium, quem unicum propitiatorem Deus proposuit, quemadmodum testatur Paulus Rom: 3. Iustificamur gratis gratiâ ipsius, per redemptionem, quæ est in Christo Iesu, quem proposuit Deus propitiatorem in sanguine suo.

Diligenter igitur hîc observanda est singularis Emphasis in Pronomine, TE, Apud TE propitiatio est, non apud me, aut vlla mea merita.

Postremò, indicat veram causam, cur apud solum Deum, & nusquam extra ipsum, querenda sit expiatio, nimirum ut Deus timeatur, hoc est, ut omnis honor ac gloria, in salutis nostræ negotio, soli Deo tribuatur, nec quicquam nostris

nostris meritis, aut nostrorum operum
dignitati ascribatur, id quod & Pau-
lus docet, Ephes: 2. Gratiâ saluati estis
per fidem, & hoc non ex vobis, Dei enim
donum est, non ex operibus, ne quis glo-
rietur. Si autem gratia est ex operibus,
iam non est gratia, Rom. II.

DE TERTIA Parte.

Expecto Dominum, expectauit anima
mea, in verbo eius speraui

Anima mea expectat Dominum à vi-
gilia matutina, vsq; ad (aliâ) vigi-
liam matutinam.

Speret Israel in Domino, quia apud
Dominum misericordia & copiosa
apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israel ex omnibus ini-
quitatibus eius.

In hac tertia parte, proponuntur
dulcissimæ consolationes, aduersus gra-
uissimas

uissimas tentationes, ex dilatione auxi-
lij Diuini & peccatorum multitudine
ortas. Ingens enim dolor est, quem pa-
rit in animis nostris, mora & dilatio aus-
xilij diuini, qualem etiam Dauidem sen-
sisse, haud obscure indicat, cum expe-
ctandi verbum, saepius repetitum, tum
similitudo illa, à vigilibus desumpta,
quā significat se ardentius expectasse
Deum, quā vigil aliquis, nocturnarum
vigiliarum pertæsus, diem expectat, in
qua dormire, & à nocturnis molestijs
quiescere ipsi liceat. Nam etiam si omnis
quidem affectus, impatiens sit moræ,
hic tamen impatientissimus, adeo ut
etiam horula vna, hac tentatione oppres-
so, integer videatur annus, vnde crebræ
istæ querelæ in Psalmis, precationibus
mixtæ: Psal: 6. Sed tu Domine, quo-
usq? Psal: 10. Vt quid Domine reces-
sisti longè, occultas te in tempore tribu-
lationis?

lationis? Et aliae complures, quae in
Psalms occurrunt, 13. 27. 44. & passim
in alijs, quae ostendunt huius tenta-
tionis magnitudinem, quâ miser pecca-
tor ita prosternitur, vt existimet, se non
amplius Deo curae esse: sed deseri à
Deo: nec vllum auxiliij locum, apud
Deum relictum. Verùm huic tentatio-
ni, quantumvis graui & difficili, prae-
sentissimum remedium monstrat Da-
uid, verbum videlicet Domini, in quo
solo, omnis spes est collocanda. Hinc
petendae certissimae promissiones, huic
tentationi firma fide opponendae, cuius-
modi superiore concione audiuius, quae
testantur Deum, non modò non procul à
nobis contritis & afflictis abesse, sed ita
propè adesse, vt etiam nobiscum habitet,
accendens in cordibus nostris, laetitiam,
fidem, spem, ne desperemus propter diu-
tiniorem moram, & dilationem auxiliij
Diuini

Diuini, sed vt amplissimas Dei promissio-
nes, in verbo eius propositas, firmâ
spe atq; fiducia amplectamur, & in eis
laeti acquiescentes, expectemus Domi-
num, Si moram fecerit, quia veniens ve-
niet & non tardabit. Abac: 2.

Præterea, nec levis est alia tenta-
tio ex multitudine peccatorum orta, quæ
sæpius piorum animos fatigat, sicuti
tristissima multorum exempla, proh do-
lor, testantur. Sed vincitur etiam hæc
tentatio, quando cum Dauide, certissi-
mam hanc consolationem, firmâ fide no-
bis applicamus, vt certò statuamus, De-
um omnibus resipiscentibus verè miseri-
cordem esse, & vt maxima sit peccato-
rum nostrorum multitudo, multo tamen,
& in infinitum, maiorem eius esse mise-
ricordiam, apud quem, non astricta, sed
copiosa est redemptio, non solum ab vno
aut altero, aut etiam pluribus aliquot,
sed

sed ab omnibus, quantumvis multis
magnis peccatis, deniq; à morte ipsa pec-
cati stipendio, à maledictione legis, à ty-
rannide Diaboli, cui propter peccatum
subiecti sumus: Et ab omnibus præterea
huius vitæ miserijs atq; ærumnis, quæ
omnia quasi concatenata, peccatum se-
cum trahit. Huc addatur & aliud testis
monium Davidis, quo misericordiam
Dei nobis commendat, ps: 103. Miseri-
cors & miserator Dominus &c. Vbi tri-
bus pulcherrimis similitudinibus, immen-
sam & ineffabilem Dei misericordiam
pingit. Item, illud Ezech: 3. 33. Vno
ego dicit Dominus &c. O beatos, inquit
Tertullianus, quorum causâ Deus iurat:
O miseros, qui nec iuranti domino credunt.

Sustentemus etiam nos in hac tenta-
tione, intuentes in illustria illa exempla
primorum parentum, Nabuchdonoseris,
Manassæ, Magdalene & aliorum, ne
deficiamus

deficiamus à Deo, propter multitudinem
peccatorum, neq; dicamus cum misero
Caino: Maior est iniquitas mea, quàm ut
veniam consequi queam: Sed audiamus
Augustinū ipsum arguentem: Mentiris
Cain, quia maior est Dei misericordia,
quàm omnium peccatorum miseria:
Et certā spe atq; fiducia, cum
Paulo statuamus gratiam
exuperare peccatum.

Rom. 5.

CON.

tia f
dega
Hoc
DI

CONCIO TERTIÆ
Diei.

1. Timoth; 2.

Ahortor igitur pri-
mum omnium, fieri
deprecationes, petiti-
ones, intercessionem, gras-
tiarum actiones pro
omnibus hominibus,
pro Regibus, & om-
nibus, qui in eminens
tia sunt, ut quietam & tranquillam vitam
degamus, in omni pietate & honestate.
Hoc enim bonum & acceptum est coram
DEO seruatore nostro, qui vult omnes
homines saluos fieri, & ad agni-
tionem veritatis per-
uenire.

C

ENAR

ENARRATIO.

 *V*diuimus biduo proxime
præterito, primum quàm
seriò Deus, per Prophetam,
miseros peccatores ad pœni-
tentiam inuitet. Deinde dulcissimam
promissionem & consolationem, quòd
Deus contritos & humiliatos, non modò
non aspernetur, sed tanto etiam honore
eos dignetur, ut cum ijs habitat, spiritu
sancto accendente in cordibus eorum ve-
ram læticiam ac fidem, quâ certò stas-
tuant, se Deo gratos & acceptos esse.
Præterea, pulcherrimum Davidis exem-
plum, in quo conspicitur, primum vera,
non simulata hominis pœnitentis contri-
tio: Deinde singularis fiducia, quâ se,
licet peccatorum mole oppressum, firmi-
ter erigit, ut certò statuatur, se Deum ha-
bere propitium, propter vnicum ac
solum

solum
Chri-
titer
tione
titud
ut ce-
nem,
nis, t
tat a
exem-
nibus
sensu
conci-
mus
D E
nost
veru
tione
seria
citat
cetui

solum Mediatorem & Propitiatorem
Christum, Vnde certâ spe concepta, for-
titer se sustentat, ne vel morâ & dila-
tione auxilij diuini, vel peccatorum mul-
titudine fractus, penitus succumbat, sed
vt certâ fiducia, plenissimam liberatio-
nem, cum à presentis vitæ huius ærum-
nis, tum ab omnibus peccatis, à Deo pe-
tat atq; expectet. Hoc illustri Davidis
exemplo, & certissimis Dei promissio-
nibus, animos nostros confirmemus, ne
sensu peccatorum, & aliorum malorum
concurſu, luctuoso hoc tempore, deficiamus
à Deo, verum à Deo irato, ad
DEVM misericordem confugiamus,
nostrasq; necessitates, in eius sinum,
veris cordis gemitibus, ardente ora-
tione effundamus, de qua nunc, ex
seria hac Pauli adhortatione, iam re-
citata, breuiter, **DEO** fauente, dis-
cetur, cuius tres sunt insignes doctrinæ.

1. De quatuor distinctis precationum formis, quas hic Paulus ordine recenset.
2. Ostendit pro quibus orandum sit, Vbi simul recitantur grauissimæ rationes, cur Magistratus potissimum, assiduus piorum precibus, Deo commendari debeat.
3. Est illustre testimonium, quod gratia Dei sit vniuersalis, pertinens ad Omnes, quotquot firmâ eam fide amplectuntur. Verum cum hæ doctrinæ, vtcunq. superioribus annis, aliquoties explicatæ sint, non iudicaui opus esse, eadem nunc repetere.

Moueant autem nos luctuosissimum hoc tempus, quo Deus piissimum & clementissimum Regem nostrum, beatissimæ ac laudatissimæ memoriæ, morte tam insperata nobis eripuit, vt cogitantes, peccata nostra, quæ, proh dolor, indies crescere videmus, tam grauem pœnam

commen

con
nos
E
ne
sea
vn
gr
du
ru
E
E
ta
qu
sis
R
on
se
pi
si
v

commeruisse, verà ac seria pœnitentia,
nos ad Deum conuertamus, coniunctisq;
& ardentibus votis, Deum precemur,
ne totam iram suam super nos effundat,
sed vt, peccatis nostris, propter filium
vni genitum, gratuito condonatis, nos in
gratiam recipiat, faciatq; vt quemadmo-
dum hætenus, ita deinceps quoq;, in ho-
rum Regnorum & Ducatum Ecclesijs
& Scholis, vera de Deo doctrina, pura
& integra, nullis erroribus contamina-
ta, conseruetur: Impe diat eorum conatus,
qui tranquillitatem Ecclesiarũ, pernicio-
sis concertationibus, non sine graui veræ
Religionis iactura, summoq; piorum
omnium luctu, miserè turbant: Et con-
seruet docentes ac discentes omnes, in
pia ac salutari concordia, vt in eo, vnum
sint, vnum velint, vnum faciant.

Conseruet illustrissimam Reginam,
vt in hoc tam graui & acerbò luctu, sen-

etiam veram spiritus sancti consolationem,
certâq; se spe erigat, futuræ aliquando
coniunctionis, cum dulcissimo Marito,
cuius nulla unquam metuenda est dis-
tractio.

Conseruet illustrissimum Princi-
pem Christianum, Regem nostrum elec-
tum, ut ad optimi & pijsimi Parentis
& Aui exemplum, ut ætate, ita verâ
etiam pietate, sapientia, iustitia, clemen-
tia, cæterisq; virtutibus regijs omnibus,
indies proficiens, horum Regnorum &
Ducatum gubernationem, fœlici ali-
quando omine suscipiat, ut in Dei glo-
riam, & horum Regnorum commodum,
eiusq; Maiestatis salutem omnia eue-
niant.

Conseruet cæteros liberos Regios,
eosq; orphanos, in paternam suam pro-
tectionem clementer recipiat, ut eius
præsidio tuti, ad Christi exemplum, in-
dies

dies proficiant ætate, sapientia & gratia apud Deum & homines.

Conseruet prudentissimos Regni Senatores, eorumq; consilia & actiones omnes, in hac tam tristi rerum nostrarum mutatione, Spiritu suo sancto regat, vt eorum salutaribus consilijs, retineatur in hisce Regnis & Ducatibus, pia & salutaris pax & tranquillitas, seruentur honestæ leges, & iusta disciplina, deniq; vt omnia ipsorum consilia, Deo grata, Ecclesijs & Scholis, & hisce Regnis vtilia sint ac salutaria.

Conseruet florentissimam horum Regnorum & Ducatuum nobilitatem, omnesq; incolas ac subditos: Auertat ab hisce Regnis, bella, famem, pestem, & quæcunq; alia mala, peccatis nostris debita. Mitiget præsentēs & imminentes pœnas, quas iustissima ira Dei, nobis minari videtur, vt in vero

Dei timore, iugulatis omnibus peccatis,
pacifice & tranquille viuentes, diuinis
benedictionibus, leti ac gratis animis
fruamur, Deumq; patrem, cum Filio
& Spiritu sancto, hic & in futu-
ra vita, perpetuis laudibus
celebremus.

††

A M E N.

ORDINATIO PRECA-
tionum, Epistolarum & Euange-
liorum, quæ singulis diebus
recitabuntur.

PRIMAE DIEI

Precatio

siue

COLLECTA.

 Euiige / barmhiertige
GDD / oc Alsomfæriste
Fader / Wi arme Men-
niske befende vore mang-
foldige Synder / oc din store oc wst-
gelige Barmhiertighed / aff huilcken
du kalder oss til en Christen Peni-
tentz : Wi bede dig ydmungelige / O
Naadige Fader / du vilt effter din
naadelige Løffte oc Foriettelse / for-
lade oss alle vore Synder : Du vilt
vdrødde aff vore Hierter / alt som
digt væsen / som er imod din gud :
E v

dommelige vilie: At wi maa vere
din helliglands Tempel oc Bolis
ge: Du wilt ick lade din vrede vare
offuer off euindelige / Men mit vdi
din vrede / tencke paa din Faderlige
Naade oc Barmhertighed / at wi
formedelst din helligland / maa fin
de Vissactig trost oc husualelse i vore
Hierter / mod Synden / Døden oc
all anden Fristelse oc fare / De saa
endelige met dig bliffue salige / ved
din eniste oc elskelige Eøn / **IE**
sum Christum vor **HEN**
KE / Amen.

L O C O E P I S T O L Æ,

Esaie 57.

Et dicet: Viam facite, &c.

E V A N G: Matth. 3.

Initium.

Cum vidisset autem multos.

Finis.

Omnis ergo arbor, &c.

SE

SECVNDÆ DIEI
Collecta.

 Allmectigste/ Naade-
fulde oc Barmhiertige
Gud/ du som hassuer selff
loffuit ved dine hellige
Dropheter/ Alt du icke wilt nogen
Synderis død / men at hand skal
omvænde sig oc leffue / Vi arme
Syndere komme for dit Ansigt / be-
suerede met vore Synders mang-
foldighed / Oc finder ingen voris
Retferdighed / met hvilcken vi for
din strenge Dom kunde bliffue be-
standige: Vi bede dia ydmiggelige
O Naadige Fader / Du wilt icke see
til voris mangfoldige Synder/ men
til din store Naade oc Barmhier-
tighed / oc naadelige forlade oss alle
vore Synder: Du wilt for medelst

din helligland / styrcke oc forøge
vor Tro / At wi icke for vore Syn-
ders skyld / skulle falde i Misshaab /
oc tuile paa din Naade oc Barm-
hiertighed / Men taalmodelige for-
uente din Faderlige hielp / oc en naa-
dig vdfrielse aff Synden / Oc all
Synsens vel fortiente straff / At
wi maa see oc kende din Faderlige
hielp / oc altid loffue oc prise dig som
en Naadig oc Barmhiertig Gud oc
Fader / ved din eniste oc elskelige
Søn Iesum Christum vor
HERR / Amen.

LOC O EPISTOLÆ,

Psalm. 130.

EVANG: Matth. II.

Initium. Venite ad me omnes, &c.
vsq; ad finem capitis.

TER

De

me
Be
ge
na
bet
off
me
hie
off
ser
oc
del

TERTIÆ DIEI

Collecta.

Allmectigste / Euige
 Gud / du som haffuer vn-
 der din veldige Haand /
 alle Verdsens Riger oc
 Regimente / oc vdi saa mange maa-
 de begaffuit disse Lande oc Riger /
 met dine mangfoldige Gaffuer oc
 Velsignelser: Wi bede dig ydmiggel-
 ge / O Naadige Fader / du vilt see
 naadelige til oss i denne sørgelige oc
 bedrøffuelige tid / Du vilt icke straffe
 oss vdi din vredis grumhed / Men
 met din Faderlige Naade oc Barm-
 hertighed / du vilt naadelige beuare
 oss dit hellige oc salige Ord / oc Ords-
 sens Tienere / i en Christen enighed
 oc samdirectighed: Du vilt see naa-
 delige til voris Elskelige Dronning /
 Dron

Dronning Sophia/ Oc hende naa-
delige trøste oc husuale i denne hen-
dis Hiertens sorg oc bedrøffuelse :
Du wilt naadelige beuare voris vds-
ualde Printz oc Konge / Her Chris-
tian / at hand maa opdragis vdi
din sande Fryct / oc forfremmis vdi
Alder / Vidsdom oc Forstand / Ret-
ferdighed oc Fromhed / oc alle andre
Kongelige dyder / Alt hand vdi sin
tid / maa føre it Gudfryctigt / Chris-
teligt / Vanguarende oc Fredsomme-
ligt Regimente : Du wilt naadelige
beuare de andre Kongelige Børn /
vdi din Guddommelige beskyttelse oc
beskermelse / Du wilt beuare dennem
fra all fare oc vlycke / oc naadelige
benedide oc velsigne dennem / baade
til Siel oc Liff. Du wilt naadelige
beuare Danmarks Rigs Raad /
fra alle onde oc falske Raadgiffuere /
Du

D
Ra
oc
Ki
oc
sta
na
oc
den
ge
aff
De
oc
Pla
triv
fra
hem
med
Sat
uar
ue

Du wilt formedelst din hellig Land
Raade oc Regere alle deris Raad
oc Anslag/ dig til ære / din Chrisfine
Kircke oc Echole til biftand/ oc disse
oc andre Lande oc Riger til en be-
ftandig Fred oc Enighed / Du wilt
naadelige beuare all Danmarcks
oc Norgis Rigers Adel / oc all an-
den Christen Offrighed/ met Menis-
ge Vnderfaatte : Du wilt naadelige
affuende fra disse Lande oc Riger/
Pestilentze/ Krig oc Orloff/ Hunger
oc Dyrtd/ oc alle andre velfortiente
Plager / som din Ketferdige vrede
trwer off met / Du wilt beuare off
fra alle voris Siender oc Wuenner/
hemmelige oc aabenbare/ Alt wi for-
medelst din gode Guddommelige oc
Faderlige hielp / maa naadelige be-
uaris fra all fare oc wlycke / oc leff-
ue it Roligt oc Fredsommeligt leff-
nit/

nit / vdi all Gudelighed oc Erli-
hed / Ved din eniste / elskelige oc ens-
baarne Søn / Jesum Chris-
tum vor HERR
AMEN.

EP I S T O L A,

1. Timoth. 2.

Adhortor igitur.

EVANG: Luc. 18.

Initium.	Dicebat autem & Parabolam.
Finis.	Quia citò faciat vindictam eorum.

ligo
ens
la

am.
m

